

Aan
Van
Via
Kopie aan
Afgestemd met

M
Bescherming persoonlijke levenssfeer

TER BESLISSING

Datum
18 december 2024

Onze referentie
BZ2411020

Opgesteld door
Bescherming persoonlijke levenssfeer

Uiterlijk bij
17 januari 2025

Plandatum/Deadline
Kamer
22 januari 2025

Bijlage(n)
3

nota

Nederlandse inzending toetsingscyclus voor de rechtsstaat 2025

Aanleiding

Verzoek CIE aan LS om uiterlijk 24 januari as input te leveren voor het jaarlijkse CIE rechtsstaatsrapport.

Geadviseerd besluit

Uw akkoord met:

- ambtelijke verzending vanuit BZ aan CIE van bijgevoegde NLse input op questionnaire over NLse rechtsstaat (ingevuld door m.n. JenV, BZK en OCW);
- verzending van de NLse input aan Eerste en Tweede Kamer;
- concept begeleidende Kamerbrief met toelichting op NLse input;
- publicatie van de NLse input op CIE-website.

Kernpunten

- De NLse input voor het CIE rechtsstaatsrapport 2025 beschrijft de huidige stand van zaken. De input en de concept Kamerbrief worden momenteel eveneens voorgelegd aan ministers van JenV, BZK en OCW en de staatssecretaris Rechtsbescherming.
- Het jaarlijks CIE rechtsstaatrapport zal in juli 2025 door de CIE worden gepubliceerd en bestaat uit een algemeen overkoepelend deel waarin algemene trends op het gebied van rechtsstaat in de EU worden geschetst en uit 27 landenhoofdstukken. Net als afgelopen jaar zullen ook weer kandidaat-lidstaten worden toegevoegd, naar verwachting betreft dit wederom Albanië, Montenegro, Noord-Macedonië en Servië.
- Het CIE rechtsstaatrapport richt zich op vier pijlers: justitieel stelsel (JenV), corruptiebestrijding (JenV), pluriformiteit en vrijheid van de media (OCW) en andere institutionele kwesties in verband met *checks and balances* (BZK). Sinds 2022 bevatten de landenhoofdstukken concrete aanbevelingen aan de lidstaten.
- In het rechtsstaatrapport van 2025 zal voor het eerst ook een interne marktdimensie worden toegevoegd. Deze richt zich op de rechtsstatelijke kwesties die van invloed zijn op ondernemingen, in het bijzonder kleine en middelgrote ondernemingen, met grensoverschrijdende activiteiten. Op ambtelijk niveau hebben ook EZ, IenW en SZW de input hiervoor verzorgd.

- Naast de voorliggende vragenlijst ontvangt de CIE input van het maatschappelijk middenveld en organisaties binnen de justitiële sector alsook van het EU-grondrechtenagentschap, de Raad van Europa en de VN. Op 13 en 14 februari 2025 brengt CIE een virtueel landenbezoek aan NL waarbij zij zal spreken met de meest betrokken vakdepartementen en relevante beroepsorganisaties die actief zijn op het terrein van de rechtsstaat.
- Teneur NLse landenhoofdstuk was de afgelopen vier jaar over het algemeen positief: robuuste rechtsstaat waar de *checks and balances* naar behoren functioneren. De kabinetsreactie op het Nederlandse landenhoofdstuk uit het rechtsstaatsrapport 2024 is op 21 oktober 2024 door u en de collega's van J&V, BZK en OCW aan beide Kamers verzonden. Het NL landenhoofdstuk werd in de RAZ van 19 november 2024 besproken in aanwezigheid van MBZK.
- In de vragenlijst wordt o.a. ingegaan op de opvolging van de door NL in 2024 ontvangen aanbevelingen:
 - o inspanningen blijven leveren om personeelstekorten en moeilijke arbeidsomstandigheden in het justitieel stelsel aan te pakken;
 - o herziening van de regels inzake draaideurpraktijken waarbij voormalige ministers en staatssecretarissen betrokken zijn met inbegrip van een afkoelingsperiode van twee jaar en beperkingen op betaalde activiteiten, afronden;
 - o strengere transparantieregels vaststellen voor lobbyactiviteiten voor leden van de regering en het parlement;
 - o het bestuur van publieke media versterken en hun vermogen om journalistieke normen handhaven rekening houdend met de Europese normen inzake publieke media;
 - o zorgen voor een adequate follow up van de aanbevelingen van de Staatscommissie Rechtsstaat waarbij de rechtsbescherming van de burgers wordt versterkt.
- Daarnaast gaan de vragen in op genomen maatregelen t.a.v.:
 - o De onafhankelijkheid, kwaliteit en efficiëntie van het justitiële stelsel;
 - o Het institutionele raamwerk inzake de aanpak van corruptie en de preventie en repressie van corruptie;
 - o De regels t.a.v. media-autoriteiten en organen, waarborgen tegen overheids- of politieke inmenging en de transparantie en concentratie van media-eigendom;
 - o De bescherming van journalisten en de transparantie en toegang tot overheidsdocumenten;
 - o Het wetgevingsproces, onafhankelijke autoriteiten, de toegankelijkheid en toetsing van bestuursrechtelijke besluiten, het raamwerk voor het maatschappelijk middenveld en de initiatieven om een rechtsstaatscultuur te bevorderen.

Datum
18 december 2024
Onze referentie
BZ2411020

Bijlage:

- Nlse input op de questionnaire van de CIE over NLse rechtsstaat
- Concept begeleidende Kamerbrief